SUOMEN ELÄINLÄÄKÄRILIITTO
FINLANDS VETERINÄRFÖRBUND

LAUSUNTO

4.4.2022

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta
MmV@eduskunta.fi

Asia: Asiantuntijalausunto kansalaisaloitteesta KAA 4/2021 vp Kissakriisi hallintaan - kissojen tunnistusmerkinnän ja leikkauttamisen puolesta

Eläinlääkäriliitto kiittää mahdollisuudesta lausunnon antamiseen.

Eläinlääkäriliitto pitää sekä kissojen tunnistusmerkintää että lisääntymisen hallintaa erittäin tärkeinä asioina. Näiden edistämiselle on eläinlääkärien ammattikunnassa laaja tuki. On hyvä, että molempia asioita ollaan jo edistämässä lainsäädännön keinoin. Uuden eläinten hyvinvointilain hallituksen esityksen mukaan eläimen omistajalle säädetään velvollisuus estää pitämiensä nisäkkäiden hallitsematon lisääntyminen (Eläinten hyvinvointilakiluonnoksen 25.4 §). Lisäksi esityksestä käy useissa kohdissa ilmi, että hallitusohjelman tavoitteen mukaisesti kissojen tunnistusmerkintä ja rekisteröinti ollaan säätämässä pakolliseksi vuoden 2026 alusta lähtien. Tätä koskevat säännökset on tarkoitus antaa eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetun lain (1069/2021) nojalla. Koirien osalta vastaavasta pakollisesta tunnistusmerkinnästä ja rekisteröinnistä säädetään jo vuoden 2023 alusta voimaan tulevassa maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa (1/2021), joka on annettu eläintunnistusjärjestelmästä annetun lain (238/2010) nojalla.

Kissojen tunnistusmerkintä
Eläinlääkäriliitto pitää tärkeänä, että jo tekeillä oleva kissojen tunnistusmerkintää koskeva lainsäädännön muutos viedään loppuun mahdollisimman ripeästi ja tunnistusmerkintä tulee kissojenkin osalta pakolliseksi viimeistään aiotusti vuoden 2026 alusta. Tunnistusmerkinnän muuttuminen pakolliseksi on kannatettavaa. Se auttaa eläinsuojeluvalvonnan toteutusta, nopeuttaa karanneiden kissojen palautumista omistajilleen ja mahdollistaa omistajatietojen ja omistajahistorian jäljittämisen. Sillä voidaan myös rajoittaa ns. pentutehtailua eli toimintaa, jossa tuotetaan pentuja tai annetaan niiden syntyä myyntiin kissojen hyvinvoinnin kustannuksella. Se saattaa myös vähentää kissojen hylkäämistä, koska hylkäämisestä jää helpommin kiinni tunnistusmerkittyjen ja rekisteröityjen kissojen ollessa kyseessä. Myös löytöeläinten hoidon kuluja voidaan vähentää ja eläinten palauttamista omistajilleen helpottaa, mikäli kissat tunnistusmerkitään ja tiedot tallennetaan yhteen keskitettyyn rekisteriin. Tulee kuitenkin varmistaa, että tiedot omistajasta ovat löytöeläimistä vastaavien toimijoiden saatavilla. Tällä hetkellä tunnistusmerkittyjenkään kissojen tietoja ei välttämättä ole saatavilla, vaikka tunnistusmerkintä löytyisi ja se luettaisiin. Eläinten hyvinvointilakiluonnoksen 26.2 §:ään on lisätty löytöeläinten talteenottajalle säädettävä velvollisuus tunnistusmerkinnän tarkastamisesta ja eläimen talteenotosta ilmoittamisesta omistajalle. Säännös ei tule johtamaan toivottuun tulokseen, mikäli kissan tunnistusmerkinnän perusteella ei kuitenkaan saada tietoja sen omistajasta.

Lisääntymisen hallinta ja kissojen leikkauttaminen
Aiemmin lainsäädännöstä puuttunut vaatimus omistajan velvollisuudesta huolehtia omistamiensa eläinten lisääntymisen hallinnasta on hallituksen esityksen perusteella tulossa eläinten hyvinvointilakiin. On erittäin tärkeää, että vaatimus sisältyy myös lopulliseen voimaan tulevaan lakiin. Lain säädös

Aleksis Kiven katu 52-54
00510 Helsinki

Puhelin (09) 7745 4810
Faksi (09) 7745 4818

etunimi.sukunimi@sell.fi
www.sell.fi

mahdollistaa valvonnan puuttumisen asioihin ennen kuin kissapopulaatio-ongelmat ovat paisuneet liian suuriksi.

Lisääntymisen hallinta tarkoittaa usein kissan leikkaamista, muttei kuitenkaan aina. Lisääntymisen hallinta on mahdollista muillakin tavoilla. Kollikissan lisääntymistä on kuitenkin vaikea hallita, jos se on leikkaamaton ja liikkuu vapaana. Sen lisääntyminen ei kuitenkaan tule omistajan eikä valvontaviranomaisen tietoon. Naaraskissan osalta lisääntymisen hallinta voi tarkoittaa myös sitä, että kissan tiinehtyminen on suunniteltu ja toivottu tapahtuma, jossa emolle järjestetään sopivat olosuhteet tiineysajalle sekä synnytykselle ja jossa myös pentujen hoidosta pidetään huolta. Lisäksi omistajan on aina huolehdittava, ettei naaraskissan anneta tiinehtyä liian usein

Lisääntymisen hallintaa kussakin tapauksessa arvioitaessa tarvitaan asiantuntevaa valvontaa. Omistajan tulee tietää vapaana ulkoilevien kissojensa lukumäärä ja pystyä ne tarkastamaan. Kaikki syntyvät pennut on tunnistusmerkittävä ja rekisteröitävä, mikä osaltaan vähentää maatiaiskissanpentujen tehtailun taloudellista mielekkyyttä. Kun lisääntymisen hallinta pettää, on seurauksena yleensä muitakin eläinsuojelullisia rikkeitä kissojen pidossa.

Kissakriisistä yleisesti
Eläinlääkäriliiton mielestä kissakriisiä ratkaistaessa on tärkeää huolehtia, että eläinlääkintähuoltolakia uudistettaessa kissojen kastrointi ja sterilointi sekä tunnistusmerkitseminen säilyvät kunnan järjestämisvastuulla ja nämä toimenpiteet ovat siten saatavilla koko maassa.

Lisäksi eläinten hyvinvointilain luonnoksessa oleva säännös (asiantuntijan) ja avustajan käytöstä helpottaa myös kissapopulaatioiden hallintaa. Kissapopulaatioiden hallitsemiseksi tehtävissä toimenpiteissä valvontaviranomaiset tarvitsevat usein käytännön avustajia.

Kunnioittaen,
Katri Kiviniemi
puheenjohtaja